

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

16.1.2012

B7-0010/2012

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza întrebărilor cu solicitare de răspuns oral B7-0021/2012,
B7-0675/2011 și B7-0676/2011

în conformitate cu articolul 115 alineatul (5) din Regulamentul de procedură

referitoare la dezechilibrele din lanțul de aprovizionare cu alimente
(2011/2904(RSP))

Paolo De Castro, Luis Manuel Capoulas Santos, Luís Paulo Alves
în numele Grupului S&D

Rezoluția Parlamentului European referitoare la dezechilibrele din lanțul de aprovizionare cu alimente (2011/2904(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Rezoluția sa din 8 iulie 2010 referitoare la viitorul politicii agricole comune după 2013¹, Rezoluția sa din 18 ianuarie 2011 referitoare la recunoașterea agriculturii ca sector strategic în contextul securității alimentare² și Rezoluția sa din 23 iunie 2011 referitoare la PAC în perspectiva anului 2020: cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii³,
- având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „Îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa” (COM(2009)0591) și diferitele documente de lucru anexate la această comunicare, precum și Rezoluția sa din 7 septembrie 2010 referitoare la venituri echitabile pentru agricultori: îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa”⁴,
- având în vedere Decizia Comisiei din 30 iulie 2010 de instituire a unui forum la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente (2010/C 210/03),
- având în vedere recomandările finale ale Grupului la nivel înalt pentru competitivitatea industriei agroalimentare din 17 martie 2009, precum și concluziile Consiliului din 29 martie 2010 cu privire la îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa,
- având în vedere datele Eurostat privind indicii prețurilor pentru factorii de producție agricolă (costurile de producție) și indicii prețurilor produselor agricole (prețurile de producție)⁵,
- având în vedere Declarația sa din 19 februarie 2008 privind investigarea și soluționarea abuzurilor de putere exercitate de supermarketurile care își desfășoară activitatea în Uniunea Europeană⁶ și Rezoluția sa din 26 martie 2009 referitoare la prețurile la alimente în Europa⁷,
- având în vedere raportul din 2008 al Centrului Comun de Cercetare intitulat „Sisteme de producție agricolă cu consum redus: o șansă de dezvoltare a agriculturii durabile”⁸,
- având în vedere articolul 115 alineatul (5) și articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul

¹ Texte adoptate, P7_TA(2010)0286.

² Texte adoptate, P7_TA(2011)0006.

³ Texte adoptate, P7_TA(2011)0297.

⁴ Texte adoptate, P7_TA(2010)0302.

⁵ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

⁶ Texte adoptate, P6-TA(2008)0054.

⁷ Texte adoptate, P6_TA(2009)0191.

⁸ http://agrienv.jrc.ec.europa.eu/publications/pdfs/LIFS_final.pdf

său de procedură,

- A. întrucât comunicarea Comisiei intitulată „Îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în Europa” (COM(2009)0591) a identificat dezechilibre semnificative în cadrul raportului de forțe, ceea ce se traduce prin practici comerciale neloiale cum ar fi întârzieri ale plăților, modificări unilaterale ale contractelor, clauzele contractuale abuzive, restricționarea accesului pe piață; lipsa de informații despre formarea prețurilor; distribuirea neuniformă a marjelor de profit de-a lungul întregului lanț alimentar; abuzul de putere pe piață de către furnizori și cumpărători, de exemplu prin carteluri și impunerea prețurilor de revânzare, alianțe de cumpărare și altele;
- B. întrucât nivelul de concentrare înregistrat în rândul marilor comercianți cu amănuntul din Uniunea Europeană are un impact negativ asupra producătorilor și a altor furnizori deoarece cauzează dezechilibre din ce în ce mai mari de putere între părțile contractante; întrucât există o pierdere progresivă a puterii de negociere a producătorilor agricoli și a industriilor agricole față de puterea acestor grupuri mari în ceea ce privește stabilirea nivelului prețurilor de-a lungul lanțului valoric, de la producția primară, la procesare și până la consumatorul final;
- C. întrucât existența unor relații comerciale echilibrate nu doar ar îmbunătăți funcționarea lanțului de aprovizionare cu alimente, ci ar avea și de beneficiat datorită creșterii competitivității și, în ultimă instanță, ar fi și în beneficiul consumatorilor;
- D. întrucât nivelul ridicat al volatilității prețurilor produselor agricole de bază și a costurilor de producție agricolă a condus la creșterea nesiguranței veniturilor din sectorul agricol și a investițiilor pe termen lung efectuate de către agricultori;
- E. întrucât creșterea costurilor de producție și imposibilitatea de recuperare a acestora de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente poate, pe termen scurt, să pericliteze supraviețuirea exploatațiilor agricole, putând astfel să slăbească potențialul productiv din statele membre și să sporească foarte mult problematica legată de balanțele comerciale, nivelurile de import, volatilitatea și dependența acestora de piețele externe;
- F. întrucât autoritățile competente în materie de concurență dintr-un număr de state membre au constatat că există patru domenii-cheie în care dezechilibrele din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente sunt în mod deosebit accentuate: impunerea unilaterală a termenilor contractuali, practicile legate de discounturi, penalitățile și condițiile de plată;
- G. întrucât, la momentul actual, proliferarea practicilor comerciale neloiale subminează capacitatea de investiție și de inovare a agricultorilor (în special cu privire la tehnologiile ecologice, la atenuarea schimbărilor climatice și la sursele de energie regenerabilă, în timp ce agricultorii trebuie să respecte standarde înalte de mediu, aceste cerințe urmând să devină și mai riguroase în cadrul politicii agricole comune în perioada de după 2013);
- H. întrucât în comunicarea Comisiei din 28 octombrie 2009 se recomandă promovarea și facilitarea restructurării și consolidării sectorului agricol prin promovarea creării de organizații voluntare ale producătorilor agricoli;
- I. întrucât consumatorul este de asemenea afectat negativ de astfel de practici, deoarece

prețurile scăzute plătite producătorilor și altor furnizori nu conduc la prețuri mai scăzute pentru consumatori,

1. subliniază faptul că problema dezechilibrelor din lanțul de aprovizionare cu alimente are o evidentă dimensiune europeană, care necesită o soluție europeană specifică, având în vedere importanța strategică a lanțului agroalimentar pentru Uniunea Europeană; reamintește că lanțul de aprovizionare cu alimente, agricultura, industria agroalimentară și distribuția reprezintă 7% din totalul locurilor de muncă din UE și valorează 1400 de miliarde de euro pe an, cifră mai mare decât în orice alt sector de producție din UE;
2. invită Comisia să înainteze propuneri legislative solide la nivelul UE, fără a denatura buna funcționare a piețelor, pentru a asigura relații mai echitabile între producătorii, furnizorii și distribuitorii de produse alimentare, precum și să pună corect în aplicare normele care sunt deja în vigoare, nu în ultimul rând deoarece ultimele cifre ale Eurostat privind veniturile din agricultură arată că, din 2009, veniturile agricultorilor au scăzut cu 11,6% la nivelul UE, în timp ce costurile totale de producție ale fermierilor au crescut în medie cu aproape 40% între 2000 și 2010;
3. insistă ca statele membre să joace un rol activ în instituirea unor foruri consultative, în care să fie reprezentați în mod adecvat participanții la lanțul alimentar, astfel încât să se promoveze dialogul și să se elaboreze orientări pentru a crea relații mai echitabile și mai echilibrate; reamintește că astfel de consultări oficiale contribuie la protejarea producătorilor și a furnizorilor și la evitarea represaliilor din partea sectorului de distribuție;
4. invită autoritățile europene și naționale din domeniul concurenței, precum și alte autorități de reglementare implicate în producție și comerț să ia măsuri împotriva practicilor abuzive ale cumpărătorilor angro și cu amănuntul dominanți, care pun sistematic agricultorii într-o poziție de negociere inegală;
5. salută recomandarea Comisiei ca statele membre să coopereze prin schimburi de bune practici cu privire la notificarea practicilor comerciale și pregătirea de seturi de contracte standard;
6. solicită instituirea unui cadru pentru controlul eficace al acestor practici, prin mijloace administrative sau judiciare, un sistem de evaluare și de monitorizare aflat sub controlul statelor membre și coordonat de Comisia Europeană, cu instituirea unor sancțiuni disuasive aplicate în mod eficace și în timp util;
7. solicită, cu privire la condițiile contractuale și la practicile comerciale abuzive, consolidarea măsurilor care să garanteze că termenele de plată sunt respectate și, atunci când este cazul, instituirea de noi instrumente pentru reducerea la minimum și armonizarea la nivel european a intervalului de timp dintre livrare și momentul în care plata este efectiv primită de furnizori; în acest context, subliniază că este nevoie urgentă de soluții pentru a rezolva probleme inacceptabile întâmpinate de producători legate de produsele perisabile, cu o durată scurtă de viață pe raft, deoarece aceste produse sunt vândute rapid în supermarketuri, însă producătorii sunt plătiți doar câteva luni mai târziu, ceea ce cauzează producătorilor probleme serioase legate de fluxul de numerar;

8. invită Comisia Europeană să îmbunătățească Instrumentul european de monitorizare a prețurilor și să dezvolte o interfață ușor de utilizat, transparentă și disponibilă în mai multe limbi care să permită consumatorilor și părților interesate să compare prețurile produselor alimentare de bază la fiecare nivel al lanțului de aprovizionare cu alimente atât în cadrul unui anumit stat membru, cât și între state membre diferite;
9. ia act de măsurile din proiectele de propuneri ale Comisiei privind reforma PAC, menite să consolideze poziția agricultorilor în cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, prin sprijinirea organizațiilor de producători și a organizațiilor intersectoriale și prin promovarea unor lanțuri scurte între producători și consumatori, cum ar fi piețele pentru produsele locale; consideră că, prin consolidarea poziției agricultorilor, aceștia vor avea posibilitatea de a primi o cotă mai echitabilă din valoarea adăugată;
10. invită Comisia să stabilească o nouă relație între normele în domeniul concurenței și PAC, cu scopul de a oferi agricultorilor și organizațiilor interprofesionale ale acestora instrumentele necesare pentru îmbunătățirea poziției lor de negociere; solicită modificarea legislației europene existente în materie de concurență pentru a se lua mai mult în considerare efectele negative ale concentrării verticale a întregului lanț de aprovizionare cu alimente în locul unei orientări restrânse asupra pozițiilor relative ale diverselor întreprinderi de pe piață și denaturarea concurenței bazate doar pe efectul negativ pentru consumatori;
11. subliniază faptul că este nevoie de adoptarea unor măsuri la nivel european în vederea atingerii unui anumit nivel de coordonare și armonizare în cadrul pieței interne; la nivel național s-au întreprins deja diferite inițiative și măsuri în vederea soluționării problemelor cu privire la puterea de negociere și la practicile neloiale (anumite țări au introdus coduri de conduită, iar altele au adoptat legi care interzic practicile neloiale);
12. îndeamnă Comisia să efectueze un studiu aprofundat cu privire la diferențele de abordare dintre cele 27 de autorități și politici naționale din domeniul concurenței și să încurajeze soluții care implică toți partenerii din cadrul lanțului de producție alimentară și care previn ocuparea unei poziții dominante de către una sau mai multe părți din lanțul de producție, de multe ori în detrimentul producătorilor agricoli;
13. insistă asupra aplicării unui sistem de sancțiuni în cazul în care se constată abuzuri, sancțiuni care trebuie să fie proporționale cu dauna financiară și comercială provocată participanților la lanțul de aprovizionare cu alimente și care trebuie administrate suficient de rapid pentru a garanta efectul disuasiv al acestora; propune ca statele membre să impună existența unor mecanisme eficiente de soluționare a plângerilor (însoțite de penalități) prin intermediul cărora actorii nedreptățiți să poată depune plângere fără temerea că ar putea pierde contractul în litigiu;
14. consideră că soluția pentru remedierea dezechilibrelor din lanțul de aprovizionare cu alimente constă într-un nou cadru care să combine reglementarea, modificarea legislației în materie de concurență și o legislație orizontală mai amplă, concomitent cu acordurile noi și existente, cu caracter voluntar, de autoreglementare; insistă ca statele membre să promoveze dezvoltarea celor mai bune practici și/sau coduri de conduită în parteneriat cu toate părțile interesate, cu cooptarea producătorilor, industriei, furnizorilor, comercianților cu amănuntul și reprezentanților consumatorilor, utilizându-se în mod optim sinergiile

existente;

15. consideră că ar trebui să se acorde prioritate realizării unei campanii de informare la nivelul UE prin care agricultorii să fie informați despre drepturile contractuale pe care le au, precum și despre cele mai frecvente practici contractuale și comerciale ilegale, neloiale și abuzive;
16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.